

“Hi haurà **segona** legislatura del Pacte de Progrés”

El gener passat vostè va dimitir de regidor de l'Ajuntament de Palma per passar a presidir la Fundació de la Caixa d'Estalvis de Balears, Sa Nostra...

—Així va ser.

—...I fins quan ho serà?

—El procés electoral és obert. Entenc que, quan s'hagi elegit el nou president de Sa Nostra, s'elegirà també el de la Fundació.

—De manera immediata?

—El 20 de desembre s'incorporaran els membres de l'assemblea elegits pels consells insulars, així com els que triïn els membres que ho són en representació dels ajuntaments.

—Com vostè i l'expresident Miquel Capellà, entre altres.

—Sí, efectivament. I com a membres del consell d'administració serem substituïts pels que designi l'assemblea.

—Per tant, si fa no fa, deu mesos de presidència de la Fundació de Sa Nostra, i ara és a punt de ser nomenat director adjunt de l'Institut Ramon Llull.

—No sé quan es produirà de manera efectiva.

—Haurà de dimitir de la Fundació o simultaniejarà durant algun temps els dos càrrecs?

—Això no ho sé. Ho veurem en el moment que es produesqui el nomenament del Ramon Llull. Però probablement serà al mateix temps, i pot ser que no sigui necessari dimitir perquè ja hauré acabat el meu mandat. Però no ho sé del cert; realment, a hores d'ara, encara no estic en condi-

cions de precisar els terminis cronològics d'una manera exacta.

—Els mesos que vostè ha estat president de la Fundació Sa Nostra han estat els temps més, diguem-ho així, tempestuosos: dimissió de l'anterior president, Miquel Capellà; acusacions de politització; acord per tranquil·litzar l'entitat...

—Han estat molts factors que han convergit. A veure, Miquel Capellà va perdre una mena de vot de confiança i de resultes d'això va dimitir. Què va succeir? Diverses coses. Una, per a mi important, és que Miquel Capellà donà un aire prou diferent a l'entitat. I a això, molts directius i representants a l'assemblea i als òrgans de direcció no s'hi avesaren. Aleshores es va produir la situació coneguda. Vot de confiança perdut i dimissió. Això és el que succeí.

—Un xoc de models de gestió?

—És evident que ell tenia projectes innovadors, i són prou coneguts. Per això potser hi hagué un cert trencament amb la forma tradicional d'entendre la presidència: hi ha certs segments interns, de representació patrimonial, directius, alguns representants d'impositors, entre altres, que es trobaren molt incòmodes davant els nous aires.

—Una època que s'ha superat i sembla que s'ha tornat a la tranquil·litat.

—Jo diria que ara Sa Nostra viu una fase més discreta, amb el nou president, Miquel Pocoví, que és una persona de tarannà molt diferent a Miquel Capellà, i, d'altra banda, Sa Nostra no apareix tant en els mitjans de

Sebastià Serra (Sant Jordi, Palma, 1950) és militant del PSM, exdiputat i exregidor de l'Ajuntament de Palma per aquest partit. Abandonà al passat gener la primera línia política per presidir la Fundació de la Caixa de Balears, Sa Nostra. A punt de finalitzar el mandat, ja té una nova ocupació: codirector de l'Institut Ramon Llull.

“La valoració del Pacte és positiva. Em preocupa més la segona legislatura, que serà quan s’hauran de posar en pràctica polítiques socials efectives, amb les quals ens jugarem el nostre futur”

comunicació pel protagonisme del seu president. Potser això del protagonisme mediàtic va ser un dels aspectes... Vull dir que hi ha la creença, sovint generalment acceptada, tant internament com externament, que els presidents de les caixes d'estalvi han de tenir poca presència mediàtica. No hi ha costum a veure'ls pels “papers”. Des d'aquest punt de vista es podria entendre que s'ha tornat als esquemes clàssics.

—Com sempre?

—No, no. Com sempre, no. De fet, en els temps de Carles Blanes com a director i de Josep Zaforteza com a president de Sa Nostra no és que hi hagués precisament poca presència en els mitjans de comunicació, ni que hi tingués poc de protagonisme. El que passava, però, i això és ver, és que no era tan discutida com sí que ho va ser la presidència de Miquel Capellà. Per tant, la caixa sempre ha tingut protagonisme mediàtic. Ara bé, la presidència de Capellà va ser executiva, o ho volia ser molt més, i això sí que trencava amb la tradició.

—Abans de la dimissió de Miquel Capellà, el PP carregà molt fort contra la suposada “politització” de Sa Nostra, amb declaracions d'aquest tipus tant del ministre i president del partit a les Illes, Jaume Matas, com, més tard, del secretari general, José María Rodríguez. És evident el rerefons polític de la crisi.

—Al meu entendre tant el senyor Matas com el senyor Rodríguez el que van fer va ser posar “proa” contra l'entitat, convertir-la en part de l'estratègia política i, així, inevitablement, situar el president en el punt de mira.

—Casualitats?

—[Somriu.] No ho sembla, sobretot si recordam que episodis semblants, si més no en la forma de situar caixes d'estalvi en el punt de mira polític, es produïren en altres llocs de l'estat, com a Andalusia, no?

—Casualment, totes són caixes d'autonomies governades per l'esquerra.

—És evident. O per a mi ho és. Es tractava d'una estratègia global del PP. En definitiva, crec jo, anar preparant el terreny per a canvis legislatius en matèria de caixes d'estalvi.

—Com afecten Sa Nostra aquests canvis, i els que es poguessin produir?

—Jo crec que poc. Que se sàpiga, és clar. Ara bé, encara queden moltes coses pendents, per fer, en matèria de legislació sobre caixes d'estalvi. Ha d'entrar-hi capital privat amb representació directa als òrgans de gestió? Encara no s'ha fet la passa definitiva. Però estic convençut que aquesta és la idea que anima el discurs del PP.

—Està establint paral·lelismes directes amb el que passa amb Sa Nostra?

—No, tant com això, no. Però és evident que el discurs general del PP vol anar preparant el terreny cap a les privatitzacions, més o menys parcials i encobertes, de les caixes d'estalvis. Es tracta d'una estratègia general que el PP balear adapta a les Balears, com en tot... I la presidència de l'entitat de Miquel Capellà o la meva mateixa presidència de la Fundació, si més no, no serien còmodes davant d'aquests moviments.

—Tots aquests hipotètics canvis legals, com vostè sap, són motiu d'una sè-

rie de rumors constants segons els quals el Govern de l'estat veu amb bons ulls els processos de concentració de caixes. Davant d'aquest panorama, quin futur té Sa Nostra? Ser absorbida o bé ser controlada, d'una o altra manera, per altres entitats?

—A veure. Anem a pams. Que hi ha gent que li agradaria això?, segur. Que n'hi ha qui pensa que així passarà?, sens dubte. Que hi ha hagut moviments preparatoris?, també. Però no ho tendran tan fàcil. Sa Nostra és molt del país. Entre la seva clientela hi ha majoritàriament gent popular, per això hi ha aquesta hegemonia en temes com pensions, nòmnes... Això li confereix un perfil de caixa molt arrelada. No seria fàcil. Crec que si es produís el canvi de marc legal, i es donàs la possibilitat d'una absorció, hi hauria fortes, molt fortes resistències. Ara, que hi ha aquesta voluntat monopolitzadora impulsada pel Govern de l'estat? No hi ha el més mínim dubte.

—Passem a una altra qüestió. Vostè serà immediatament titular de la codirecció, amb seu a Balears, de l'Institut Ramon Llull, destinat a la promoció exterior de la cultura catalana. Un instrument llargament anhelat...

—El Ramon Llull és la concreció d'una vella aspiració de molta gent, al llarg de generacions, que va pensar i treballar pels autogovernos i per la identitat. Un organisme públic, compartit, amb la missió de promoure la nostra cultura cap al món, cap a l'exterior. Ja en els anys setanta era una aspiració, inclús en els temps de la clandestinitat, que es tenia com una idea tan clara que era considerada fonamental. Fins i tot podem interrelacionar històricament i políticament aquesta aspiració amb la tasca feta per l'exili republicà català i catalanista em molts llocs del món, fins amb l'emigració a Amèrica d'ençà la primeria del segle XX. És un objectiu molt, molt important. Tant que és essencial, diria jo.

—S'ha fet esperar, doncs...

—La política és com és. Ve la transició, els processos democràtic i autonòmic, i les coses van com van. Evident-

ment, s'han fet passes importants, a cada país i en conjunt. Però el fet és que l'Institut no ha estat possible fins enguany. Bé, ja el tenim. Posem-nos a fer feina, que per això sempre s'ha anhelat.

—Parlem concretament del fet en què es basa i sobretot del perquè.

—Després de tants anys és constatable que l'estat espanyol no ha volgut ni la difusió, ni la promoció, ni tan sols el reconeixement de cap llengua i cultura que no fos la castellana. Això ja, d'entrada, és un marc que converteix el Ramon Llull en un repte importantíssim. Ara, l'Institut Cervantes hi participa. Doncs bé, confiïm que sigui producte de la voluntat real d'implicar-se a fons en la difusió i promoció del català. Però el cert i segur és que l'Institut neix quan neix, que és ara, amb les circumstàncies d'ara, i que tot conflueix cap a una evidència: no ens podem equivocar. No hi ha temps per a equivocacions.

—Què vol dir?

—Que dins el marc en què neix, com un acord entre els governs de Catalunya i de Balears, no hi ha marges per a l'equivocació. Conjuguar la presència del català en l'educació—lectorats d'universitats— fora de les nostres fronteres, amb l'ajuda a la difusió de la creació i amb una atenció preferent als nous canals com Internet és, tot plegat, el repte que assumim. I s'ha de fer, i fer-ho bé, perquè dins del món globalitzat, cada cop més, que ens ha tocat viure, aquest és el camí.

—Com a polític, ja en els anys vuitanta vostè es referia als nous reptes culturals, socials, demogràfics i fins i tot polítics que sobrevindrien en poc temps a causa de la immigració. Era com predicar al desert. Però ara es compleix.

—Em fa ràbia veure que ara, enmig del boom d'immigració que vivim, no s'hagi estat capaç de, si més no, imaginar què es podria fer. Èrem, com vostè diu, quatre els qui en parlàvem fa deu, quinze o més anys—Bartomeu Bennassar, Carmel Bonnín..., i poca gent més—. I ara, què tenim? Un drama. No tenim doblers suficients per acollir adequadament aquesta població sobrevenguda en serveis bàsics,

"Em preocupa molt l'actitud de rebuig a la immigració entre els immigrants."

com educació i sanitat. Això em fa molta ràbia. La integració exigeix instruments per poder proporcionar una acollida adequada. Si no... També em preocupa que la feina en origen, en aquests països emissors d'emigració, s'està deixant. És com si es veiés impossible, no d'arreglar el problema en origen, sinó senzillament d'imaginar-se com es podria resoldre. Això ens condueix a una situació molt difícil.

—I quant a cultura i llengua?

—Es que és un tot. No es pot segmentar. La integració cultural i lingüística, ateses les circumstàncies, només pot venir per una política efectiva i eficaç d'acollida en temes educatius, socials, econòmics, sanitaris... I, sobretot, s'ha d'assumir que necessitem la mà d'obra immigrada. Això sovint no es vol veure. I a Balears hi ha un fenomen que potser és el més preocupant, almenys per a mi, que és el rebuig a la immigració entre els immigrants.

—Què vol dir?

—Doncs que els ciutadans immigrants, no nascuts a Balears, de llengua i cultura castellana, que en no pocs casos no s'han integrat culturalment

i lingüísticament en català, manifesten posicions enfrontades amb la nova immigració, l'actual, de països estrangers. Això, la veritat, és molt preocupant.

—Per acabar, com veu el Govern del Pacte de Progrés i les eleccions?

—La valoració del Pacte de Progrés és positiva. Ni que sigui perquè per primer cop des de la Segona República hi ha hagut un poder balear autòcton en mans progressistes. Això aixeca grans expectatives. Potser massa... Però s'han fet passes importants i la gestió que podrà mostrar aquest govern serà positiva. En la meua modesta opinió, el Pacte es podrà repetir i hi haurà, com a mínim, una segona legislatura. Em preocupa més la segona legislatura. Serà el moment de veure si serem capaços de consolidar una vertadera alternativa, perquè serà aleshores quan s'haurà de concretar molt més i apostar fort—per tot el que hem dit, però sobretot per la immigració— per una política social efectiva, que és la que fa més falta i amb la qual ens jugarem el nostre futur.

Miquel Payeras